Begroting 2025 gemeenschappelijke regelingen

GGD HN	Risicoprofiel: middel	DOC-24-831168

Het dagelijks bestuur (DB) van GGD Hollands Noorden (hierna GGD HN) heeft op 12 april 2024 de begroting 2025 aangeboden voor zienswijze van de raad. Met het afgeven van een zienswijze kan de raad sturen op het inhoudelijke en financiële beleid van de gemeenschappelijke regeling. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de begroting 2025 ter vaststelling geagen-deerd voor het algemeen bestuur op 10 juli 2024. De ontwerpbegroting 2025 is gebaseerd op de Kadernota 2025, vastgesteld door het algemeen bestuur van de GGD op 13 maart 2024.

Het wettelijk kader & eerdere besluitvorming door de raad, vormen de basis voor de beoordeling van de begroting 2025.

Doelstelling GR (tekst uit de regeling)

GGD HN is ingesteld met het doel de belangen van de gemeenten betreffende de publieke gezondheid, alsmede aanverwante wetgeving en belangen in het verlengde van de publieke gezondheid, in gezamenlijkheid te behartigen.

Voorstel zienswijze raad

1. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2025 van GGD Hollands Noorden;
2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2028;
3. Het algemeen bestuur van de GGD Hollands Noorden te verzoeken actief met ons te communiceren over de financiële risico’s met betrekking tot het CAO-gat.

Argumenten

Het voorstel is een positieve zienswijze af te geven omdat de begroting aansluit bij de Kadernota 2025, de zienswijzen op deze Kadernota en de bestuurlijke reactie daarop van GGD HN.

De begroting 2025 is sluitend en de algemene reserve wordt overeenkomstig het Financieel herstelplan 2018 met € 180.000,- opgebouwd. De deelnemersbijdrage is geïndexeerd met het regionaal afgesproken percentage van 3,9%.

In de zienswijze van de kadernota heeft het college meegegeven om vooruit te blikken op het zogenaamde ravijnjaar 2026. GGD HN geeft daar gehoor aan en stelt het volgende speerpunt in 2025 voor: voor het jaar 2025 verwacht GGD HN geen extra (structurele) financiering van de gemeenten nodig te hebben. Met het oog op de komende veranderingen in de uitkering uit het Gemeentefonds is GGD HN zich ervan bewust dat kritisch gekeken moet worden naar de GR-taken en aanvullende diensten. Hiertoe is in het algemeen bestuur van 13 maart 2024 afgesproken dat het (algemeen) bestuur en directie met elkaar in gesprek gaan over de financiële vooruitzichten voor 2026 en verder in de context van het ravijnjaar.

Verwerking zienswijze kadernota 2025 naar begroting 2025

<u>Reactie gemeente zienswijze kadernota</u>
Ons college heeft op 16 januari en onze raad op 15 februari besloten de volgende zienswijze uit te brengen op uw kadernota 2025:

Een positieve zienswijze uit te brengen over de kadernota 2025 van de GGD HN, maar daarbij de kanttekening te plaatsen dat:

- *De GGD HN onvoldoende grip heeft op de structurele compensatie van de CAO- stijging uit 2023. Daarom het DB verzoeken dit bij het opstellen van de*

begroting 2025 op orde te brengen.

Gelijktijdig heeft onze raad aangaande uw gemeenschappelijke regeling een motie aangenomen. Deze treft u als bijlage aan. Wij verzoeken u kennis te nemen van de motie en – zoals hiervoor aangegeven – de begroting 2025 op orde te brengen.

Daarnaast geeft het college nog het volgende aan u mee:
In 2026 (e.v.) komen de gemeenten in financieel zwaar weer. Het oude financieel systeem van bekostiging vanuit het Rijk loopt in 2025 af. Vanaf 2027 start een nieuw systeem. De gemeenten lopen in 2026 in totaal 3 miljard euro mis. Ook de gevolgen voor de jaren daarna is nog onduidelijk. Hiermee komen veel gemeentelijke begrotingen onder druk te staan. Het is daarom voor ons maar daarmee ook voor uw organisatie verstandig om hier alvast rekening mee te houden en over na te denken.

Wij verzoeken u de zienswijze en de motie mee te nemen bij uw besluitvorming over de kadernota en ons daarover te informeren.

Reactie gemeenschappelijke regeling op zienswijze kadernota
Het dagelijks bestuur erkent de complexiteit van de FUGR, waarbij vanaf 2026 pas wordt voorzien in compensatie van het Cao-gat, dat is ontstaan in 2023. Voor 2024 en 2025 is er geen dekking om het Cao-gat vanuit de bestaande begroting op te vangen. Gemeenten zullen separaat aan de begroting geïnformeerd worden over de voorgestelde oplossing ten
aanzien van het Cao-gat voor 2024 en 2025.

Het dagelijks bestuur is op de hoogte van de “ravijnjaren” en komt ter voorbereiding op de kadernota 2026 met een plan gelezen hebbende het amendement om in overleg met gemeenten de gevolgen te kunnen bespreken.

Verwerking zienswijze in de begroting
Het voorstel is een positieve zienswijze af te geven omdat de begroting aansluit bij de Kadernota 2025, de zienswijzen op deze Kadernota en de bestuurlijke reactie daarop van GGD HN.

Klankbordgroep financiën GGD
De klankbordgroep financiën constateert dat de uitgangspunten van de kadernota 2025 zijn opgevolgd in de begroting 2025 en dat GGD HN zich voorbereidt op de ravijnjaren. De klankbordgroep financiën geeft een positief advies ten aanzien van de begroting 2025.

Samenvatting doelstellingen

De begroting 2025 van GGD HN is gebaseerd op de vastgestelde Kadernota 2025, waarin de werkzaamheden van GGD HN zijn ingedeeld naar focuslijnen. De focuslijnen zijn:

- Gezond opgroeien
- Gezond ouder worden
- Meedoen naar vermogen
- Gezonde leefomgeving

Met de focuslijnen werkt GGD HN aan de ondersteuning van het gemeentelijk gezondheids-beleid voor zestien gemeenten en het versterken van de publieke gezondheidszorg in samenwerking met netwerkpartners in Noord-Holland-Noord.

De focuslijnen zijn verder uitgewerkt in de Programmabegroting 2025 (pagina 11-20 en bijlage 5). Per focuslijn worden de beoogde resultaten, KPI’s en effecten helder beschreven.

De meerjarenraming 2025-2028 is in deze begroting uitgewerkt op basis van bestaand beleid.

Begroting 2025 gemeenschappelijke regelingen

Voor het jaar 2025 verwacht GGD HN geen extra (structurele) financiering van de gemeenten nodig te hebben. Met het oog op de komende veranderingen in de uitkering uit het Gemeentefonds is GGD HN zich ervan bewust dat kritisch gekeken moet worden naar de GR-taken en aanvullende diensten. Hiertoe is in het algemeen bestuur van 13 maart 2024 afgesproken dat het (algemeen) bestuur en directie met elkaar in gesprek gaan over de financiële vooruitzichten voor 2026 en verder in de context van het ravijnjaar.

In de begroting 2025 worden de beoogde resultaten, kritische prestatie-indicatoren (KPI's) en effecten per focuslijn beschreven op basis van de accenten die de gemeenteraden aan GGD HN meegeven.

De begroting 2025 sluit aan bij de Kadernota 2025, de zienswijzen op deze Kadernota en de bestuurlijke reactie daarop van GGD HN.

Samenvatting doelstellingen in relatie tot het Pact van Westfriesland

In Westfriesland werken we op diverse onderwerpen samen tussen gemeenten en GGD HN. Dit gaat met name over onderwerpen in het sociaal domein, kwetsbare inwoners, onderwijs en jeugd, in control of alcohol en drugs. De acties vanuit het Pact van Westfriesland sluiten aan bij de doelstelling van GGD HN uit de begroting en de focuslijnen zoals genoemd onder 'samenvatting doelstellingen'.

Algemene bevindingen

GGD HN is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. GGD HN bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. GGD HN voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.

Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar en prenatale voorlichting;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

(Aanvullende) taken die GGD HN uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg, lijkschouwingen, Veilig Thuis en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz. Sinds maart 2021 is de GR GGD HN 3e wijziging van kracht en zijn de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma, de gemeentelijke lijkschouwing en het toezicht op de kinderopvang opgenomen in de GR.

Vanaf de begroting 2021 onderscheidt GGD HN vier focuslijnen. Dit zijn:

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;
- Gezonde leefomgeving.

Financiële consequenties

<u>Deelnemersbijdrage gemeenten</u>
De deelnemersbijdragen zijn geïndexeerd met het regionaal afgesproken percentage van 3,9%. De gemeentelijke bijdragen voor 2025 zijn:

Algemene bijdrage GR taken	€ 1.137.000,- (is € 24,69 per inwoner)
JGZ 0-4 jaar	€ 722.000,-

Begroting 2025 gemeenschappelijke regelingen

JGZ 12-18		€ 44.000,-
Rijksvaccinatieprogramma		€ 129.000,-
Huisvesting JGZ (Centra voor Jeugd en Gezin)	€ 147.000,-	
Toezicht kinderopvang		€ 117.000,-
Veilig Thuis (excl. DUVO)		€ 662.000,-
Totaal		€ 2.958.000, -

De kosten voor de GR taak Lijkschouwing zijn gebaseerd op een tarief per prestatie. Daarnaast zijn er kosten voor aanvullende diensten. Deze bedragen voor Medemblik in 2025 € 236.000,-.

Risico's

Cao-gat

Omdat compensatie van de Cao SGO 2023 pas vanaf begrotingsjaar 2026 volgt, ontstaan er door het structurele karakter van de Cao SGO 2023 ook voor de begrotingsjaren 2024 en 2025 aanzienlijke verschillen tussen de werkelijke indexatie en de (via de kadernota) toegekende indexatie. Voor begrotingsjaar 2024, zal net als voor 2023, ook een separate oplossing gevonden moet worden om het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, te kunnen dekken. Voor 2024 vertaalt zich dit in een ongedekt Cao-gat van € 1.202.000. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen. Het Cao-gat voor begrotingsjaar 2025, dat is ontstaan in 2023, wordt ingeschat op circa 4% van de loonsom. Dit bedrag van € 1.500.000,- voor 2025 kan GGD HN niet opvangen vanuit de algemene reserve. Het definitieve effect voor begrotingsjaar 2025 kan berekend worden als de Cao SGO 2025 bekend is.

Weerstandvermogen en risico's

De omvang van de algemene reserve en de weerstandscapaciteit staan onder druk als gevolg van het ongedekte Cao-gat, dat is ontstaan in 2023. Bij GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 2.175.00,- wordt het financiële risico voor 2025 ingeschat op
€ 1.631.000,-. De algemene reserve is ultimo 2025 begroot op € 747.000,- en daarmee ontoereikend om alle begrotingsrisico's in 2025 op te vangen.